

Til lovforslag nr. L 244. Tillægsbetænkning afgivet af Skatteudvalget den 26. maj 1999

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas og lov om afgift af svovl

(Sikring af hjemmel til fritagelse af brændsel til elproduktion efter elliberaliseringen)

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt og mundtligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige/og eller mundtlige henvendelser fra:

Borgmestrene i Århus, Aalborg, Odense, Esbjerg og Randers,
Kalundborg Kommune og
Århus Kommune.

Nogle af udvalgets skriftlige spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen. Endvidere er nogle af henvendelserne til udvalget og skatteministerens kommentarer hertil ligeledes optrykt som bilag til tillægsbetænkningen. Endelig er Kammeradvokatens responsum af 26. maj 1999 om behovet for lovgivning til sikring af hjemmel for fritagelse af brændsel til elproduktion efter elliberaliseringen optrykt som bilag til denne tillægsbetænkning.

Skatteministeren har tilkendegivet følgende:

»Skatteministeren har under Folketingets behandling af lovforslaget bekræftet, at lovforslaget ikke bevirker ændringer i det afgiftsniveau, som allerede er fastlagt i den hidtil gældende lovgivning. Lovforslaget vil således ikke i sig selv kunne begrunde forhøjelser af afgifterne på de centrale kraftvarmeværkers brændsels-

forbrug. Den allerede gældende praksis om den afgiftsmæssige behandling af kraftvarmeformelen opretholdes derfor uændret af lovforslaget.

Da denne praksis er påklaget, i øjeblikket til Landsskatteretten, har skatteministeren endvidere gentaget den garanti, som er givet i lovforslagets bemærkninger om, at lovforslaget ikke griber ind i den verserende klagesag. En endelig dom, som underkender Skatteministeriets synspunkt om kraftvarmefordelens placering i afgiftsmæssig henseende, vil derfor medføre en forpligtigelse for myndighederne til at genoptage og ændre andre afgiftsansættelser, svarende til den ansættelse, hvor myndighederne blev underkendt. Skatteministeren har understreget, at denne forpligtigelse kun kan ændres ved ny lovgivning.

Lovforslagets hovedformål er at sikre, at der ikke opkræves afgift af brændsler forbrugt til elproduktion, da den producerede elektricitet afgiftsbelægges med elektricitetsafgift. At der er et klart behov for en sådan lovgivning, er bekræftet af Kammeradvokaten i dennes responsum af 26. maj 1999, som er optrykt til denne tillægsbetænkning. Det fremgår således af responsummet, at betingelsen »og som indregnes i elektricitetsprisen« falder bort ved ophævelsen af den omkostningsbestemte elprisfastsættelse og indførelse af markedsprissætning. En dobbelt afgift i forbindelse med elektricitetsproduktionen skal derfor opkræves, såfremt der ikke lovgives.

I forhold til situationen, hvor der ikke lovgives, vil forslaget derfor i realiteten medføre en afgiftslempelse. Det bemærkes i den forbindelse, at afgift pålagt brændslerne brugt til elfremstilling ikke kan afløstes ved eksport af elektricitet.«

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker, at lovforslaget anses som værende et nødvendigt led i elreformen, som Fremskridtspartiet støtter. Ministeren har i flere svar oplyst, at lovforslaget er en nødvendighed for, at elværkerne kan få fradrag for afgift af det brændsel, der medgår ved produktion af el. Fremskridtspartiet har med tilslutningen til dette forslag ikke samtidig støttet ministerens cirkulære fra august 1998 vedrørende beregning af afgift for centrale kraftværker med varmeproduktion. Fremskridtspartiet afventer afgørelsen på den rejste tvist og forventer, at kraftværkerne fortsat får mulighed for at udnytte den overskydende varme til fornuftig fjernvarme, uden at forbrugerne skræmmes bort af store stigninger på fjernvarmeprisen som følge af afgiftsoprævning.

Et *andet mindretal* (Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Idet mindretallet henholder sig til Kammeradvokatens notat af 26. maj 1999 samt det af skatteministeren præciserende bidrag til tillægsbetænkningen, fastslår mindretallet, at mindretallet hverken har lod eller del i de meget store varmeprisstigninger, som skatteministeren med sit cirkulære af 20. august 1998 har gennemtvunget i de større provinsbyer. Lovforslaget vil ikke afskære de centrale kraftværker fra at få penge tilbage fra staten, såfremt Skatteministeriet skulle tabe den verserende skattesag anlagt af Midtkraft i Århus. På denne baggrund til Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti undlade at stemme for lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Det Konservative Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti er bekymrede for, om dette lovforslag kan få andre virkninger end påpeget af regeringen. Angiveligt ønsker regeringen med forslaget alene »at sikre den gældende fritagelse for afgiften af brændsel henregnet til fremstillingen af elektricitet«. Synspunktet er altså, at lovforslaget sikrer kraftvarmeværkerne i bl.a. de store provinsbyer en afgiftsfritagelse, som man ellers ikke kan regne med at få. Andre konsekvenser skulle lovforslaget ikke få ifølge regeringen.

Heroverfor står byråd og embedsmænd i flere af Danmarks store provinsbyer, som har en ganske anden opfattelse af lovforslagets konsekvenser. Herfra påpeger man, at lovforslaget vil medføre væsentligt højere afgifter og dermed højere varmeudgifter – ligesom man peger på miljømæssigt uheldige konsekvenser.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti noterer sig, at byråd i fem store provinsbyer i enighed har erklæret sig som modstandere af forslaget. Man fastholder – trods regeringens forsikringer om det modsatte – at lovforslaget vil føre til større afgiftsbyrde og dermed højere varmeudgifter.

Hertil kommer, at kommunerne påpeger, at lovforslaget får miljømæssigt uheldige virkninger. Lovforslaget indebærer, at jo mere, man i producentledet sparer på brændselsforbruget, jo større vil den beregnede kraftvarmefordel blive, og jo større vil afgiften blive. Omvendt vil et større forbrug føre til en mindre afgift.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti noterer således, at der hersker endog meget stor uenighed om lovforslagets konsekvenser mellem på den ene side regeringen og embedsmændene i Skatteministeriet og på den anden side de store bykommuner i provinsen og embedsmændene og eksperterne dér.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti ønsker at slå fast, at mindretallet ingen andel har i de meget store varmeprisstigninger, som skatteministeren med sit cirkulære af 20. august 1998 har påført mange familier i en række større provinsbyer. Dette cirkulæres lovlighed verserer der i øjeblikket en retssag om ved Landsskatteretten – anlagt af Midtkraft A/S.

Med det foreliggende lovforslag er yderligere stigninger i varmeudgifterne dog afværget – ud over de stigninger, der som ovenfor anført hersker stor uenighed om. Samtidig vil lovforslaget trods alt ikke afskære de centrale kraftvarme-

værker fra at få tilbagebetalt penge fra staten, såfremt Skatteministeriet skulle tabe den verserende skattesag anlagt af Midtkraft i Århus.

Hertil kommer, at Kammeradvokaten i et notat af 26. maj 1999 konkluderer, at med det allerede vidt fremskredne liberaliserede elmarked er det påkrævet at ændre på grundlaget for afgiftsopkrævningen og afgiftsfritagelsen for de centrale kraftvarmeværker.

På dette grundlag vil Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti ikke stemme imod lovforslaget.

Et *fjerde mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Socialistisk Folkeparti tilkendegiver hermed, at Socialistisk Folkeparti hverken har lod eller del i de meget store varmeprisstigninger, som skatteministeren med sit cirkulære af 20. august 1998 har gennemtvunget i de større provinsbyer. Lovforslaget vil ikke afskære de centrale kraftværker fra at få penge tilbage fra staten, såfremt Skatteministeriet skulle tabe den verserende skattesag anlagt af Midtkraft i Århus.

Derudover skal følgende præciseres: »L 244 medfører ikke prisstigninger for fjernvarmekunderne. De prisstigninger, der er eller måtte blive konstateret, skyldes alene, at værkerne har delt eller begynder at dele kraftvarmefordelen og dermed henregner en større del af det samlede brændselsforbrug til den afgiftspligtige varmeproduktion. L 244 ændrer ikke på den afgiftsmæssige behandling af kraftvarmefordelen, men angiver alene, hvad værkerne/told- og skattemyndighederne skal gøre i det tilfælde, hvor den gældende lovs bestemmelser om indregnet i elprisen ikke længere kan finde anvendelse« (svar på spørgsmål 4, jf. L 244 - bilag 20). Jf. i øvrigt Kammeradvokatens respons af 26. maj 1999, som fastslår, at det vil være nødvendigt at ændre

de omhandlede afgiftsfritagelsesbestemmelser, hvis man ønsker at sikre den gældende afgiftsfritagelse for brændsel medgået til elektricitetsfremstilling for de værker, der er omfattet af bilaget til lovene.

Det betyder derfor, at Århus Kommune ikke skal betale mere i afgift som følge af L 244. Fjernvarmekunderne i Århus skal betale mere i varme, fordi kraftvarmefordelen nu deles i Århus Kommune.

Vedrørende eventuelle miljømæssige problemer så fremgår følgende af skatteministerens besvarelse på L 244 - bilag 13: »Der er med forslaget tale om en fortsættelse af de gældende afgiftsregler på området. Det betyder også, at der ikke i sig selv er særlige miljømæssige problemer forbundet med forslaget. Hvis det er delingen af kraftvarmefordelen, der henvises til som et miljømæssigt problem, må man sige, at så har det problem været der hele tiden. Som jeg også har anført i min kommentar til henvendelsen fra Danske Kraftvarmeværkers Forening (L 244 - bilag 6), er der tale om en række afvejninger, ikke mindst af fordelingsmæssige hensyn, når vi taler om afgiftsbelastningen og de miljømæssige virkninger. Sagt på en anden måde kan man med afgiftsreglerne sagtens favorisere de mest effektive værker, men det bliver med store fordelingsmæssige konsekvenser for varmekunderne i de områder, hvor værkerne ikke er så effektive. Jeg mener, at der med de gældende regler er et fonuftigt snit mellem afgifter og incitament til miljørigtige besparelser ved varme- og elproduktion og på den anden side balancen mellem effektive og mindre effektive værker.«

På den baggrund vil Socialistisk Folkeparti undlade at stemme for lovforslaget.

Et *femte mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Per Kaalund (S) Jens Peter Vernersen (S) nfm. Martin Glerup (S) Anna-Marie Hansen (S)

Hugo Sørensen (S) Aage Frandsen (SF) Sonja Albrink (CD) Morten Helveg Petersen (RV)

Frank Aaen (EL) Peter Brixtofte (V) fmd. Christian Mejdahl (V) Kim Andersen (V)

Flemming Kofod-Svendsen (KRF) Flemming Hansen (KF) Frank Dahlgaard (KF)

Klaus Kjær (DF) Kim Behnke (FP)

Bilag 1

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

Er det korrekt forstået, at ministeren forudsætter, at Midtkraft A/S' aftale pr. 1. januar 1999 med Århus Kommunale Værker ikke er lovlig i afgiftsmæssig henseende og derfor ikke kan danne grundlag for afgiftsberegningen?

Svar:

Det er korrekt forstået, at den aftale, der er indgået pr. 1. januar 1999 mellem Midtkraft og Århus Kommune, ikke kan anvendes ved opgørelsen af mængden af afgiftsfri/afgiftspligtige brændsler.

Dette skyldes, jf. bilag 13 og 14, at det af oplysninger, som Skatteministeriet er i besiddelse af, fremgår, at tæt ved 100 pct. af den jyske elproduktion allerede fra den 1. januar 1999 blev afsat til markedspriser. Dermed kan lovens bestemmelser om indregnet i elprisen ikke længere finde anvendelse.

Det anføres da også direkte i den nye aftale, at baggrunden for, at aftalen ændres, bl.a. er en tilpasning til det liberaliserede elmarked.

I Skatteministeriets cirkulære nr. 148 af 20. august 1998 anføres det, at værker, hvor der ikke længere afsættes elektricitet til omkostningsbaserede priser, skal anvende et referenceværk. Dette gælder således bl.a. Århus/Midtkraft. Der kan anvendes enten et konkret eller et stipuleret referenceværk.

Spørgsmål 3:

Er det korrekt, at aftalen pr. 1. januar 1999 mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker må anses for godkendt af myndighederne i og med, at aftalen i februar 1999 blev anmeldt til Elprisudvalget, som ikke har reageret med indsigelser?

Svar:

Kontrakter indgået på el- og varmeområdet anses for godkendte, når de er indsendt til Elprisudvalget og der ikke herfra gøres indsigelser.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 1 fra Skatteudvalget (L 244 - bilag 14), har

det ikke været muligt at få oplyst, hvorvidt kontrakten er eller vil blive behandlet i Elprisudvalget eller lignende. Jeg har dog fået oplyst af Konkurrencestyrelsen, som er sekretariat for Elprisudvalget mv., at ekspeditionstiden på denne type af sager kan være ganske lang.

Såfremt Elprisudvalget eller lignende ikke måtte gøre indsigelser mod kontrakten, vil denne være gældende for så vidt angår varmepriserne i Århus Kommune. Kontrakten – og den fordeling af brændslet, der fremgår heraf – vil derimod ikke have betydning for de elpriser, Midtkraft kan opnå, da elektriciteten ikke længere afsættes til omkostningsbestemte priser.

Dermed kan kontrakten heller ikke have afgiftsmæssig betydning – der indregnes ikke noget brændsel i den elpris, der afsættes til på markedet. Det er derfor uden betydning i afgiftsmæssig henseende, hvorvidt kontrakten er »godkendt« eller ej.

Spørgsmål 4:

Den socialdemokratiske borgmester i Århus, Flemming Knudsen, sendte den 20. maj 1999 et brev til ministeren (L 244 - bilag 12), hvor han betegner lovforslag 244 som byggende på misforståelser samtidig med, at det vil »medføre absurde tilstande såvel afgifts- som miljømæssigt.

Hvem har ret: Ministeren, som hævder, at L 244 ikke fører til prisstigninger i en lang række områder, der forsynes med varme fra centrale kraftvarmeværker, eller borgmesteren i Århus, der hævder, at priserne som følge af lovforslaget vil stige med 25-30 procent?»

Svar:

L 244 medfører ikke prisstigninger for fjernvarmekunderne. De prisstigninger, der er eller måtte blive konstateret, skyldes alene, at værkerne har delt eller begynder at dele kraftvarmefordelen og dermed henregner en større del af det samlede brændselsforbrug til den afgiftspligtige varmeproduktion.

L 244 ændrer ikke på den afgiftsmæssige behandling af kraftvarmefordelen, men angiver

alene, hvad værkerne/told- og skattemyndighederne skal gøre i det tilfælde, hvor den gældende lovs bestemmelser om indregnet i elprisen ikke længere kan finde anvendelse.

Spørgsmål 5:

Er det korrekt, som borgmesteren i Århus anfører i sit brev til ministeren af 20. maj 1999 (L 244 - bilag 12), at lovforslag L 244 vil betyde, at fjernvarmekunderne i Århus skal betale 220 mio. kr. ekstra i afgift om året, og at dette oven i købet sker for en kulmængde, som rent faktisk ikke er forbrugt?

Svar:

Nej, det er ikke korrekt, at fjernvarmekunderne skal betale mere i afgift som følge af L 244. Fjernvarmekunderne i Århus skal betale mere i varme, fordi kraftvarmefordelen nu deles i Århus Kommune.

Med en deling af kraftvarmefordelen flytter Midtkraft og Århus Kommune en andel af det samlede brændselsforbrug fra elproduktionen til varmeproduktionen.

En deling af kraftvarmefordelen medfører, at der henregnes mere brændsel til varmeproduktionen og mindre brændsel til elproduktionen end før, da kraftvarmefordelen alene tilfaldt varmeproduktionen. Efter en deling af kraftvarmefordelen er der således medgået og indregnet en større mængde brændsel til varmeproduktion, og brændsel anvendt til varmeproduktion er afgiftspligtigt.

Ifølge afgiftslovgivningen skal der derfor også betales afgift af denne større brændselsmængde.

Det er i øvrigt ikke korrekt, at der skal betales afgift af en kulmængde, der ikke er forbrugt. Kraftvarmefordelen er et teknisk begreb, der anvendes til at fordele et kraftvarmeverks samlede brændselsforbrug på de to produkter el og varme. Når fordelingen af kraftvarmefordelen ændres, så ændres fordelingen af det samlede brændselsforbrug, men der er stadig kun tale om, at summen af brændsel til el og varme udgør 100 pct.

Det mest absurde er, at der i afgiftsmæssig henseende er tale om lempelige regler, når det i lovgivningen tillades, at hele kraftvarmefordelen kan tildeles varmesiden i de første 12 år (på grund af de store udgifter til udbygningen af en ny varmeforsyning).

Spørgsmål 6:

Er det korrekt, som anført i brevet af 20. maj 1999 fra borgmesteren i Århus til skatteministeren (L 244 - bilag 12), at skattemyndighederne ikke lovligt med de eksisterende love, cirkulærer og indgåede aftaler kan opkræve en afgift for sparet brændselsforbrug, men at dette kræver en lovændring som f.eks. L 244?

Svar:

Nej, dette er ikke korrekt. Med den gældende lovgivning er det tværtimod tvivlsomt, om Midtkraft og Århus overhovedet kan opnå fritagelse for nogen del af brændselsforbruget.

Ifølge den gældende lovgivning er der som bekendt fritagelse for brændsel, der er medgået til elproduktion, og som er indregnet i elprisen.

Dette betyder, at hvis den del af forbruget af brændsel, der kan opgøres som medgået til produktionen af elektricitet, er større end den del af forbruget af brændsel, der er indregnet i elprisen, vil afgiftsfritagelsen alene omfatte den del af forbruget af brændsel, der er indregnet i elprisen.

Da Midtkraft efter overgangen til markedspriser ikke indregner i elprisen, kan der således ikke umiddelbart opnås afgiftsfritagelse for nogen del af brændselsforbruget. (Indregnet i elprisen er 0, og der kan højst opnås fritagelse for 0.)

Det umiddelbare resultat af overgangen til markedsvilkår på elområdet er med andre ord, at der ikke kan opnås afgiftsfritagelse for nogen del af brændselsforbruget til produktionen af el og varme.

I den gældende lovgivning er dette problem forsøgt løst med en lovudfyldende fortolkning, der angiver, at centrale kraftvarmeverker kan anmode om at anvende et referenceværk ved fastsættelsen af den del af brændslerne, der er medgået til elproduktion, og som indregnes i elprisen.

Ved anvendelsen af et referenceværk sikres dermed, at en del af brændslet kan fritages for afgift, selv om »indregnet i elprisen« ikke længere giver mening.

Referenceværket skal selvfølgelig opfylde kravet om, at brændslerne skal indregnes i de faktiske priser, hvortil værket sælger elektricitet. Det er således en oplagt mulighed at anvende værket selv som reference – dvs. en kontrakt fra et tidspunkt, hvor værket solgte til omkostningsbestemte elpriser.

Det er netop denne model, der nu med L 244 fremsættes lovforslag om med henblik på at sikre en klar lovhjemmel til at fritage brændsel for afgift, selv om der ikke er indregnet noget brændsel i elprisen.

Med hensyn til, hvorvidt der er hjemmel til at opkræve afgift af et større brændselsforbrug, når kraftvarmefordelen deles mellem el- og varmesiden, er det Skatteministeriets klare holdning, at der er hjemmel til dette.

Spørgsmålet prøves nu ved Landsskatteretten og evt. efterfølgende ved domstolene, og det er allerede tilkendegivet, at Skatteministeriet vil følge en sådan endelig dom vedrørende kraftvarmefordelen også efter vedtagelsen af L 244.

Spørgsmål 7:

Vil ministeren hurtigst muligt få en uvildig instans som f.eks. Konkurrencestyrelsen, Kammeradvokaten eller De Økonomiske Vismænd til at vurdere, om det – som hævdet af ministeren – er nødvendigt at ændre på loven af hensyn til de liberaliserede priser?

Svar:

Det kan ikke anses for nødvendigt at bede en anden instans om at vurdere, om det er nødvendigt med en lovændring eller ej. Nødvendigheden af ny lovgivning turde være indlysende.

Allerede gennem nogen tid har en stor del af det danske elmarked reelt fungeret på markedsvilkår, og med den nye elforsyningslov bliver elmarkedet givet helt frit.

Den gældende afgiftslovgivning er derimod baseret på hvile i sig selv-principper, hvor der i kontrakter med reel virkning for både elektricitets- og varmepriserne aftales fordelinger af omkostningerne ved den forenede produktion af el og varme, herunder også brændselsomkostningerne. Kontrakter, priser m.m. blev overvåget af el-, gas- og varmeprisudvalgene.

Med overgangen til afsætning af elektricitet til markedspriser har kontrakterne ikke længere betydning for den elpris, der afsættes til. På et liberaliseret marked under konkurrence er hvert elværk pristager og må alene afsætte til den pris, markedet vil betale. Denne elpris vil blive bestemt af markedet helt uafhængigt af de enkelte værkers kontraktmæssige forhold.

Der vil med andre ord ikke længere blive indregnet brændsel i elprisen. Jf. besvarelsene ovenfor må der derfor sikres en lovhjemmel til

de lovudfyldende fortolkninger, der indtil nu har sikret, at der har kunnet opnås fritagelse for en del af brændselsforbruget anvendt til el- og varmeproduktionen.

Det vil være en absurd situation, hvis Folketinget på samme tid vedtager en lov, der liberaliserer elmarkedet, men bevidst undlader at vedtage den lovgivning, der efter en liberalisering må følge på andre områder, for at lovgivningen stadig kan administreres på tilfredsstillende vis.

Jeg har dog anmodet Kammeradvokaten om en udtalelse, som forventes at foreligge før 3. behandlingen af L 244.

Spørgsmål 8:

Bliver Århus Kommune som følge af en vedtagelse af L 244 forhindret i ved en retssag at få prøvet den afgiftsmæssige betydning af kontrakten af 1. januar 1999?

Svar:

Jeg må gå ud fra, at det centrale spørgsmål for Århus Kommune drejer sig om den afgiftsmæssige behandling af den såkaldte kraftvarmefordel.

Kraftvarmefordelens placering og den afgiftsmæssige betydning af dette er under påklage ved Landsskatteretten og kan herefter blive ført videre ved domstolene. Det er denne problemstilling, der er af betydning i denne diskussion.

Regeringen har givet garanti for, at Skatteministeriet vil acceptere, at en endelig dom, som underkender Skatteministeriets synspunkt om kraftvarmefordelens placering i afgiftsmæssig henseende, medfører en forpligtelse for afgiftsmyndighederne til at genoptage og ændre andre afgiftsansættelser, svarende til den ansættelse, hvor myndighederne blev underkendt.

Århus Kommune/Midtkraft har allerede klaget over, at Skatteministeriet har afgjort, at der skal betales afgift af den halve kraftvarmefordel, når denne ikke længere tilfalder varmeproduktionen, sådan som det var bestemt i Århus Kommunes gamle kontrakt.

Såfremt Skatteministeriet måtte blive underkendt i spørgsmålet om den afgiftsmæssige behandling af kraftvarmefordelen, vil Århus Kommune ikke skulle betale afgift af den halve kraftvarmefordel. Hverken før eller efter vedtagelsen af L 244.

Sagt med andre ord er der allerede en verserende klagesag, hvis udfald får betydning for den

afgiftsmæssige placering af kraftvarmefordelen. Med hensyn til mulighederne for at føre en retssag om anvendelsen af fordelingen af brændslet i kontrakten fra 1. januar 1999, kan Århus Kommune gøre dette for perioden fra 1. januar 1999 til 1. juli 1999. Herefter skal L 244 anvendes, dvs. 1. juli 1998-kontrakterne. Men som nævnt gælder de samme afgiftsmæssige regler mht. placering af kraftvarmefordelen, og her har regeringen garanteret, at retstilstanden med hensyn til placeringen af kraftvarmefordelen vil være den samme både før og efter vedtagelsen af L 244.

Spørgsmål 9:

Kan Århus Kommune, uanset om L 244 vedtages, anvende kontrakten af 1. januar 1999, hvis Århus Kommune vinder den verserende retssag vedrørende uenigheden om cirkulæret af 20. august 1998?

Svar:

Hvis Skatteministeriet taber den igangværende klagesag, kræver det lovgivning at ændre kraftvarmefordelens afgiftsmæssige placering tilbage til den opfattelse af den nuværende lovgivning, som er kommet til udtryk bl.a. i cirkulæret fra august 1998. Da regeringen jo som nævnt har forpligtet sig til at genoptage alle tilsvarende ansættelser, indtil ny lovgivning foreligger, vil kontrakter afgiftsmæssigt naturligvis kunne anerkendes, når de er i overensstemmelse med den endelige dom.

Det skal understreges, at det ikke er kontrakterne som sådan, der underkendes af skattemyndighederne. Det er alene de afgiftsmæssige forhold, som myndighederne skal sikre er i overensstemmelse med lovgivningen, uanset hvad parterne har aftalt.

Spørgsmål 10:

Hvad er konsekvenserne af en ændring af lovforslaget, der indebærer, at kontrakter, der er indgået forud for og gældende på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse, kan lægges til grund for afgiftsberegningen frem for kontrakter, der var gældende den 1. juli 1998, jf. lovforslaget?

Svar:

Konsekvensen af at ændre på datoen for de kontrakter, der kan lægges til grund ved afgiftsberegningen, fra som foreslået 1. juli 1998 til eksempelvis tidspunktet for L 244's fremsættelse er, at der i givet fald ville blive lagt kontrakter til grund, der var indgået under markedsforhold.

Disse kontrakter vil, som det er fremgået af tidligere svar til Skatteudvalget, ikke være udsat for den samme »kontrol« med fordelingen af de enkelte omkostningskomponenter, som kontrakter indgået på et tidspunkt, hvor elprisen var omkostningsbaseret, idet kontrakterne ikke vil have betydning for elprisen.

Der skulle således opstilles et helt nyt og kompliceret regelsæt for, hvordan brændslet under de nye vilkår skulle kunne anses for indregnet i elprisen, med afgiftsmæssig fritagelse til følge.

Henvendelse af 21. maj 1999 fra Kalundborg Kommune

Kalundborg Kommune

Skatteudvalget
Den 21. maj 1999

Bemærkninger til L 244 »Forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.«

Kalundborg Kommune gør opmærksom på, at L 244 – sådan som vi forstår lovforslaget – fjerner den hidtidige mulighed for en lempelig energibeskatning af central kraftvarme for varmforsyninger, der ikke har fået afviklet deres gæld.

Kalundborg Varmeforsyning blev planlagt i slutningen af 1970'erne. Projektets økonomi blev beregnet med udgangspunkt i Energistyrelsens daværende normtal for varmforsyning. De normtal overvurderede salget væsentligt, og økonomien i projektet blev dårlig.

Det gjorde det nødvendigt i 1984 af indføre forblivelsespligt og tilslutningspligt for varmforsyningerne. Varmeforsyningerne i Kalundborg har siden betalt varmepriser, som har været 35-50 pct. over gennemsnittet af fjernvarmepriser.

De seneste offentliggjorte priser fra Gas- og Varmeprisudvalget (Gas- og Varmeprisudvalgets standardhus pr. 1. januar 1998) viser, at varmeprisen i Kalundborg er 35 pct. over landsgennemsnittet. Sammenlignes der med kraftvarmebyerne, er det endnu dyrere.

De offentliggjorte varmepriser er:

	kr./GJ
København	116
Kalundborg	146
Rønne	145
Odense	74
Esbjerg	83
Århus	98
Aalborg	70
Gennemsnit for kraftvarme	105
Landsgennemsnit, alle værker	108

Kalundborg og Rønne – som begge har høje priser – er to forholdsvis nye varmforsyninger.

Baggrunden for de høje priser er, at der stadig er en del gæld, som skal afskrives. I midten af 1980'erne var gælden på 253 mio. kr., og gælden er nu nedbragt til 90 mio. kr.

Under de hidtil gældende regler og normale aftaler er hele kraftvarmefordelen tilfaldet varmesiden de første 12 år. Og det har været muligt at forhandle sig til en længere periode, hvis Varmeforsyningens økonomi er dårlig.

Kalundborg Varmeforsyning får varme fra et kraftværk, som udsættes for konkurrence. For at klare sig i konkurrencen varsler værket, at Varmeforsyningen skal deltage i ombygning af kraftværksblokken. Det vil blive en væsentlig udgift for Varmeforsyningen.

På den baggrund indgik Varmeforsyningen aftale med leverandøren om, at i en periode på to år tilfalder hele kraftvarmefordelen Varmeforsyningen.

Hele besparelsen ved det anvendes ikke til nedsættelse af varmeprisen, men bruges til at nedbringe gælden.

Vi skal anmode om, at der fortsat gives mulighed for lempelig beskatning, indtil gælden er nedbragt.

Vi anmoder om foretræde for Skatteudvalget for at fremføre vore synspunkter.

Med venlig hilsen

Gitte Høegh Frejbæk
borgmester

Skatteministerens kommentar til henvendelsen af 21. maj 1999 fra Kalundborg Kommune

Kalundborg Kommune fremfører i deres henvendelse, at L 244 fjerner muligheden for en lempelig energibeskatning af central kraftvarme for varmforsyninger, der ikke har afviklet deres gæld.

Kalundborg har relativt høje priser, når der sammenlignes med andre centrale kraftvarmeområder, hvilket skyldes, at der afskrives på en gæld, der dog p.t. er nedbragt til ca. 90 mio. kr. Der sammenlignes i øvrigt med forholdene på Bornholm/i Rønne.

Som en følge af de nye liberaliserede vilkår skal det værkt, hvorfra Kalundborg modtager varme, ombygges. Dette vil medføre en væsentlig udgift for varmforsyningen.

Som compensation herfor er der indgået aftale om, at kraftvarmefordelen tilfalder varmforsyningen i yderligere to år ud over den 12-årsperiode, der oprindeligt var aftalt.

Besparselsen som følge heraf skal anvendes til at nedbringe gældsbyrden, og Kalundborg Kommune anmoder om, at der fortsat vil være mulighed for dette i den ny lovgivning.

Hertil bemærkes:

Kalundborg Kommune får sine varmeleverancer fra Asnæsværket, der sandsynligvis vil være omfattet af L 244 allerede pr. 1. juli 1999, idet der også på Sjælland afsættes el til markedspriser i et væsentligt omfang.

Da værket havde en godkendt kontrakt den 1. juli 1998, vil det således være denne kontrakt, der er gældende i afgiftsmæssig henseende.

Lovforslag L 244 sigter mod at fastholde det gældende afgiftsniveau, hvilket netop bliver resultatet for Kalundborg/Asnæsværket. Derfor vil en kontrakt, der er indgået på et efterfølgende tidspunkt, ikke have virkning.

Særligt når kontrakten kan være indgået på et tidspunkt, hvor kontraktens fordelinger af brændsel og andre omkostninger ikke har betydning for de elpriser, hvortil Asnæsværket sælger sin elproduktion.

En efterfølgende kontraktændring, hvor der ændres på fordelingen af omkostningerne til

brændsel og investeringer/anlæg m.v. mellem el- og varmesiden, vil således ikke have nogen afgiftsmæssig betydning efter L 244.

Kalundborg/Asnæsværket har stadig mulighed for at indgå nye aftaler om en anden fordeling af omkostningerne til varme- og elproduktionen end i de gældende kontrakter og lade denne omkostningsfordeling danne grundlag for varmepriserne, men der kan ikke opnås nogen afgiftsbetjening på grundlag heraf. Der kan alene opnås besparelser vedrørende de øvrige omkostningskomponenter.

I den gældende lovgivning har det da heller ikke været intentionen, at værkerne skulle kunne opnå en afgiftsbetjening, hver gang der gennemførtes nye investeringer i et bestående anlæg.

Sigtet med at basere afgiftsberegningen på værkernes egne fordelinger og de omkostningsbaserede elpriser har alene været at lempe værkernes afgiftsbetalinger i varmforsyningens etableringsfase, jf. den praksis, der har været med at lade kraftvarmefordelen tilfalde varmesiden i de første 10-12 år efter varmforsyningens »etablering«.

Sammenligningen med forholdene på Bornholm (Rønne) er desuden ikke helt rimelig. Rønne Kommune har således en gæld vedrørende anlægsinvesteringer m.v. på ca. 400 mio. kr. i forhold til de oplyste 90 mio. kr. i Kalundborg. Hertil kommer, at Kalundborg får leveret en væsentlig større varmemængde end Rønne. En gæld på 90 mio. kr. kan således ikke siges at være stor set i forhold til andre steder i landet.

Det bemærkes i øvrigt, at den prissammenligning, der vises i henvendelsen fra Kalundborg Kommune, er fra 1. januar 1998. Den præcisering af kraftvarmereglerne, der fandt sted ved cirkulæret i august 1998, er derfor ikke medregnet. Efter denne præcisering er prisforskellen mellem Kalundborg og andre værker ikke helt så stor som tidligere.

De senest aktuelle priser, som skatteministeriet har fået oplyst er pr. 1. januar 1999 (1. januar 1998):

København	126 kr./GJ (116 kr./GJ)
Kalundborg	146 kr./GJ (146 kr./GJ)
Rønne	148 kr./GJ (145 kr./GJ)
Odense	74 kr./GJ (74 kr./GJ)
Esbjerg	82 kr./GJ (83 kr./GJ)
Århus	124 kr./GJ (98 kr./GJ)
Aalborg	98 kr./GJ (70 kr./GJ)

Der må endvidere tages nogle forbehold for varmepriserne, idet nogle af værkerne kan have undladt at forhøje varmepriserne som følge af, at der afventes afgørelser vedrørende Skatteministeriets cirkulære af 20. august 1998.

Henvendelse af 23. maj 1999 fra Århus Kommune

Århus Kommune, Magistratens 5. afdeling

Den 23. maj 1999

Skatteminister Ole Stavad
Miljø- og energiminister Svend Auken
Skatteudvalgets medlemmer
Det Energipolitiske Udvalgs medlemmer

Vedrørende ændringer i kulafgiftsloven

Århus Kommune har i en række henvendelser til Skatteudvalget m.fl. og på foretrædet for udvalget onsdag den 19. maj 1999 peget på, at lovforslag L 244, i modsætning til det af skatteministeren oplyste, har såvel afgifts- som miljø-mæssige virkninger.

Af skatteministerens svar af 21. maj 1999 til Skatteudvalget fremgår det, hvorledes disse modsatrettede opfattelser hos henholdsvis Århus Kommune og skatteministeren kan forekomme.

Forklaringen er, at skatteministeren tager udgangspunkt i, at den fra og med 1. januar 1999 gældende aftale mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker i afgiftsmæssig sammenhæng er ulovlig.

I sit svar til Skatteudvalget på spørgsmål 1 (L 244 – bilag 11) skriver skatteministeren: »Uanset om aftalen mellem Århus Kommune og Midtkraft er eller vil blive behandlet af Elprisudvalget m.v., kan denne aftale, efter de oplysninger Skatteministeriet er i besiddelse af, ikke lægges til grund ved en opgørelse af afgifterne.«

Som det endvidere fremgår af skatteministerens bemærkninger til problemstillingen omkring anmeldelser af aftaler til Elprisudvalget, så fremsendes prisanmeldelserne, og »... Sker der ikke yderligere, anses anmeldelsen for godkendt, i modsætning til den situation, hvor en prisanmeldelse tages op til vurdering og underkendes af udvalget.« (L 244 – bilag 9, 10 og 12, side 2).

Som tidligere oplyst blev aftalen mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker anmeldt primo februar, og da der ikke efterfølgende er sket yderligere, må anmeldelsen med udgangspunkt i skatteministerens egen definition være godkendt.

Skatteministerens vurdering af kontraktens gyldighed i afgiftsmæssige sammenhænge kan således ikke finde støtte i Elprisudvalgets vurderinger.

Af skatteministerens svar (L 244 – bilag 9, 10 og 12, side 4) fremgår det endvidere: »Told & Skat har den 18. februar 1999 modtaget den nye kontrakt fra Midtkraft. Kontrakten vurderes i øjeblikket i Told & Skat sammen med andre afgiftsspørgsmål på dette område, således at der meget snart træffes en afgørelse i sagen ...«

Skatteministerens vurdering af aftalens gyldighed bygger således heller ikke på en vurdering hos Told & Skat, og en egentlig retslig afgørelse er der naturligvis heller ikke tale om.

Skatteministerens oplysninger til Folketinget om, at lovforslag L 244 hverken afgifts- eller miljømæssigt vil ændre på tingenes tilstand, bygger således alene på ministerens egen fortolkning af de afgiftsmæssige konsekvenser af den aftale, som Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker har indgået pr. 1. januar 1999. I den forbindelse kan det bemærkes, at Århus Kommune på intet tidspunkt har modtaget nogen signaler fra Told & Skat eller Skatteministeriet om, at denne nye aftale skulle være problematisk, hvorfor der også igennem hele 1999 er sket afgiftsberigtigelser i overensstemmelse med aftalen.

Viser det sig, at aftalen er fuldt ud lovlig, hvad vi absolut har en forventning om, så vil vedtagelsen af lovforslag L 244 rent afgiftsmæssigt sætte denne lovligt indgåede aftale ud af kraft, idet lovforslaget fastfryser aftalegrundlaget til 1. juli 1998. Lovforslag L 244 vil således få vidtgående afgifts- og miljømæssige konsekvenser.

Alene af den grund bør Folketinget forkaste lovforslaget eller som minimum fastsætte skæringsdatoen således, at de kontrakter, der også i afgiftsmæssige sammenhænge er lovligt indgået før datoen for lovens fremsættelse, er gældende.

Hvis skatteministeren efterfølgende får ret i sine antagelser, vil effekten jo så netop være, at den tidligere indgåede aftale er gældende.

Ud over ovenstående beskrevne problemstilling er der i vedlagte notat udarbejdet en række

bemærkninger til skatteministerens svar af 21. maj 1999 til udvalget. Som det fremgår heraf, er vi fortsat af den mening, at hensynet til liberaliseringen af elmarkedet kan varetages uden de meget uheldige og urimelige konsekvenser, lovforslag L 244 har.

Såfremt noget ønskes uddybet eller der ønskes yderligere oplysninger, er vi naturligvis til disposition.

Med venlig hilsen

Poul B. Skou
rådmand

Nils Petersen
direktør

Århus Kommune, Magistratens 5. afdeling

NOTAT

Bemærkninger til skatteministerens svar til Folketingets Skatteudvalg af 21. maj 1999

Vedrørende »1. faktuelle fejl«:

Vi har noteret os, at ministeriet og vi er enige om, at prisdannelser fremsendes/anmeldes til Elprisudvalget. Sker der ikke yderligere, anses anmeldelsen som godkendt.

I fortsættelse heraf konstaterer vi, at aftalen mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker i februar er anmeldt til Elprisudvalget. I mangel af modsatrettet reaktion er aftalen således at betragte som godkendt.

Vi har ved henvendelse til Konkurrencestyrelsen fået oplyst, at sagen ikke har været behandlet i Elprisudvalget, samt at der ikke er antegninger i sagen, der angiver, at en sådan behandling skal finde sted.

Vedrørende »2. og 3. faktuelle fejl«:

Vi forstår nu på ministeren, at det er hans opfattelse, at det ikke blot er den forestående liberalisering, der nødvendiggør reparationsloven.

Også de allerede nu eksisterende markedsforhold nødvendiggør reparationsloven. Det er således ministerens synspunkt, at uanset indholdet af den aftale, der pr. 1. januar 1999 gælder mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker, er det ikke muligt at afgiftsfriholde den brændselsmængde, der er anvendt til elproduktion med kulafgiftslovens nuværende udformning.

Begrundelsen for denne opfattelse er, at når hovedparten af elproduktionen afsættes til markedspriser, kan man ikke længere tale om, at brændslet er »indregnet i elprisen«.

Den samme begrundelse anvendes til at begrundes, at det er nødvendigt at anvende kontrakterne pr. 1. juli 1998 som grundlag for reparationsloven, idet det postuleres, at der på dette tidspunkt var et interessemodsætningsforhold mellem el- og varmesiden, som ikke længere vil være til stede i et liberaliseret marked.

Interessemodsætninger

For at tage det sidste først. Dette synspunkt er os fuldstændigt uforståeligt. Situationen er, at man bevæger sig fra en ren monopolsituation til en situation, hvor en del af produktionen (elsiden) skal klare sig på markedet, mens den anden del (varmesiden) fortsat er et monopol.

Producentens naturlige interesse i denne situation vil naturligvis være at vælte den størst mulige omkostningsdel over på monopoldelen for at minimere omkostningsbelastningen i den konkurrenceudsatte del.

Det siger sig selv, at varmeaftagernes interesser vil være direkte modsatrettede: at de må sikre sig kun at komme til at bære en rimelig omkostningsandel. Alt andet lige vil en liberalisering af elmarkedet efter enhver sund fornuft medføre skærpede interesseudsætninger mellem el- og varmesiden.

At det netop forholder sig således, fremgår da også af L 234 om ændring af elforsyningsloven.

Da lovforslag L 244 postulerer sammenhæng med det fremsatte forslag til ny ellov, L 234, vil det være naturligt at vurdere situationen på denne baggrund:

Af lovforslag L 234 fremgår:

§75, stk. 2. *Ejere af kraftvarmeproduktionsanlæg må ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for fjernvarmebrugere.*

Af bemærkningerne til L 234 fremgår:

»Produktionsvirksomheder, som leverer fjernvarme, vil fortsat have forsyningspligt over for disse til rimelige priser. Varmeforsyningen vil fortsat være omfattet af en omkostningsbaseret prisregulering«.

Samt

»Den såkaldte »kraftvarmegaranti« i den gældende lovgivning videreføres ligeledes uændret. Det vil sige, at netvirksomheden og den system-

ansvarlige virksomhed som prioriteret produktion skal aftage elektricitet fra andre kraftvarmeverker end de ovenfor nævnte bestemt til at levere fjernvarme. Det vil i praksis sige store kraftvarmeanlæg, der forsyner større byområder. Denne pligt gælder dog kun i det omfang, elektriciteten ikke kan afsættes til priser, der dækker de nødvendige udgifter ved den nævnte produktion«.

Kraftvarmegarantien er gældende i en tidsbegrænset periode frem til år 2006.

Der er med andre ord ikke tale om en tilskyndelse til en rimelig fordeling, men en forpligtelse til en rimelig omkostningsfordeling mellem el og varmesiden.

Kraftvarmeverkerne har samtidig fortsat en tilskyndelse til at kalkulere en omkostningsbestemt elpris med henblik på dels at vurdere markedssituationen og dels at vurdere behovet for udnyttelse af kraftvarmegarantien.

I tilfælde af udnyttelse af varmegarantien vil prisfastsættelsen blive omkostningsbestemt.

I den konkrete situation ville en mere anvendelig »reparationslov« kunne udformes ud fra det princip, at man afgiftsbelægger den brændsandel, som indregnes i varmeprisen.

Varmeforsyningen er fortsat et monopolområde, som fortsat er baseret på en omkostningsbestemt prisregulering – under tilsyn af prisudvalget (og formentlig efterfølgende af Energitilsynet).

Sammenholdes det med § 75, stk. 2, som sikrer, at der ikke sker en omkostningsfordeling, der er urimelig for varmforsyningerne, er der skabt tilstrækkelig sikkerhed for afgiftsgrundlaget.

Vi må derfor afvise Skatteministeriets bemærkninger om, at der ikke længere er tale om modgående interesser, som de gældende regler for beregning af afgifter er baseret på.

Det er som nævnt vor bestemte opfattelse, at de modgående interesser snarere er blevet skærpet netop med henblik på at modvirke, at der sker overvæltning af omkostninger fra den konkurrenceudsatte del til monopoldele.

Det virker derfor som en konstrueret argumentation, når der i bemærkningerne til lovforslaget side 5 anføres:

»For de fleste værker vil de kontrakter, der var gældende den 1. juli 1998, have været gældende igennem en årrække og således også i en periode, hvor der reelt har været omkostningsbestemte priser.

Datoen den 1. juli 1998 er valgt ud fra det hensyn, at der på dette tidspunkt har været modstående interesser mellem elektricitets- og varmesiden. Disse modstående interesser har bl.a. kunnet sikre en rimelig fordeling af omkostningerne til produktionen af hhv. elektricitet og varme, herunder også fordelingen af brændslerne. Samtidig har fordelingen været overvåget af Elprisudvalget.

Dermed er de principper, der ligger til grund for disse kontrakter, anvendelige i afgiftslovgivningen«.

»Indregnet i elprisen«

Hvad dernæst angår ministerens synspunkt om »indregnet i elprisen«, er det tilsyneladende opfattelsen, at når salgsprisen ikke længere er omkostningsbaseret, kan man ikke længere tale om, at den anvendte brændsel indgår i prisen.

Der er imidlertid tale om en forveksling/sammenblanding af to ting: brændselsomkostningen og brændselsmængden.

Ministeriet synes at overse, at kulafgiftsloven er en vareafgiftslov, hvor det beskattede objekt er en varemængde. Det, der er behov for at identificere i relation til afgiftsfrigørelse, er derfor en varemængde, nemlig den kulmængde, der er anvendt til elproduktionen.

Størrelsen af denne mængde er fastlagt i de aftaler, der til enhver tid har været anmeldt til Elprisudvalget, og værdien af mængderne indgår naturligvis i kraftværkets omkostningskalkulation.

Om kraftværkerne ved afsætningen på markedet får dækning for samtlige omkostninger, er et ganske andet spørgsmål.

Omkostningsopgørelsen vil i et liberaliseret marked ikke være sammenfaldende med salgsprisen, der pr. definition afhænger af udbud og efterspørgsel i markedet.

Differencen mellem omkostningsopgørelsen og salgsprisen er naturligvis afgørende for, om værket på et givet tidspunkt tjener penge eller ej.

Dette har imidlertid ingen afgiftsmæssig relevans, men derimod alene konsekvens for værkets økonomiske resultat.

Al økonomisk teori og sund fornuft taler i øvrigt for, at den anvendte kulmængde er indregnet i salgsprisen.

Ved producentens afgørelse af, om det til en givet markedspris fortsat kan betale sig at producere, vil denne afgørelse – i hvert fald på kort

sigt – afhænge af, om han som minimum får dækket sine variable omkostninger.

At brændselsforbruget er en variabel omkostning, er indiskutabelt.

På længere sigt vil det naturligvis være uholdbart at opretholde en produktion, der ikke dækker også de faste omkostninger, men pointen er, at ingen producent vil opretholde en produktion, medmindre salgsprisen som minimum dækker de variable omkostninger.

Kontrakten mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker

Ministerens argumentationsmodel anvendes også til at hævde, at den aftale, der pr. 1. januar 1999 er gældende mellem Midtkraft A/S og Århus Kommunale Værker, ikke kan tillægges afgiftsmæssig virkning.

Det fremgår imidlertid samtidig af ministerens svar, at dette spørgsmål rent faktisk endnu ikke er afgjort i Told & Skat.

Ikke desto mindre lægges ministerens fortolkning til grund for hele argumentationen for konstruktionen af L 244.

Miljømæssige problemer

Skatteministeren ser ingen særlige miljømæssige problemer med lovforslaget, medmindre der henvises til delingen af kraftvarmemodellen.

Det bliver problemet imidlertid ikke mindre af.

Der vedhæftes til illustration 2 notater fra Århus Kommunale Værker, dateret 21. maj 1999.

Det fremgår ikke heraf, at investeringer i brændselsbesparende tiltag efter vedtagelse af L 244 ikke vil være rentable.

Et planlagt projekt med en kulbesparelse på 44.000 tons/år og en reduktion i CO₂-udledningen på 79.000 tons/år må således skrinlægges.

Skulle den samme CO₂-reduktion opnås ved etablering af vindmøller, ville det svare til 100 store havvindmøller.

Fremadrettede betragtninger

Vi tager til efterretning, at »indregnet i elprisen« efter ministerens opfattelse ikke længere er et velvalgt udtryk, og at der ønskes en ny lovgivning.

Selv med dette udgangspunkt står vi uforstående over for, at løsningen herpå er en konstruktion som i L 244, hvor man kontraktmæssigt skruer tiden tilbage til et tidspunkt, hvor »indregnet i elprisen« havde en anden sammenhæng, og hvor elprisen var overvåget af Elprisudvalget, og bruger dette som grundlag for beregning af et fremtidigt afgiftsgrundlag.

Vi har ovenfor redegjort for:

- at der fortsat er modgående interesser omkring fordelingen af brændsel og andre omkostninger
- at brændselsfordelingen i eksisterende kontrakter mindst opfylder samme rimelighed i fordelingen som tidligere
- at varmforsyningen fortsat vil være et monopolområde med omkostningsbestemte priser
- at leveringsbetingelser og priser på varmeområdet fortsat vil være underlagt tilsyn.

Det er derfor vor opfattelse, at en anvendelse af den brændselsmængde, der i henhold til gældende kontrakter henføres til varmesiden, som afregningsgrundlag skaber fyldestgørende sikkerhed for et korrekt afgiftsgrundlag.

Århus Kommune foreslår derfor konkret, at man anvender de nugældende kontrakter som grundlag for den forestående lovgivning.

Det vil endvidere være mere præcist og fremadrettet – som ovenfor nævnt – at definere den brændselsandel, der skal afgiftsbelægges.

Bilag til notatet fra Århus Kommune, Magistratens 5. afdeling

Århus Kommunale Værker
Varmeforsyningen
21. maj 1999

NOTAT*Betydning af beskatning på brændselsbesparelser*

Ved lovforslag L 244 indføres en afgift på de centrale kraftvarmeværker pr. 1. juli 1999.

Loven betyder, at der skal afregnes en ny brændselsafgift på 50 pct. af den brændselsbesparelse, der opnås ved samdrift imellem el- og varmeproduktion set i forhold til alternativet, hvor el og varme bliver produceret hver for sig.

Afgiften betyder, at incitamentet til brændselsbesparelser på de centrale kraftvarmeværker forringes afgørende.

For Århus betyder den nye afgift, at planlagte brændselsbesparende tiltag – som i dag er rentable – ikke kan gennemføres økonomisk, da den nye afgift fjerner det økonomiske grundlag for lavtemperaturdrift.

De planlagte miljøforbedringer i Århus omfatter en betydelig optimering af ledningsnet og

produktionsmetoder med en ny lavtemperaturturbine på kraftvarmeværket.

Dette forslag til miljøforbedring vil reducere CO₂-udslippet betragteligt i forhold til i dag. Forslaget – der antastes med lovforslaget – vil reducere brændselsforbruget i Århus med op til 25 pct. Det svarer til et sparet kulforbrug på 44.000 tons/år, der vil give en reduktion i CO₂-udledningen på 79.000 tons/år.

Besparelsen/reduktionen i brændselsforbruget kan principielt sammenholdes med CO₂-besparelser ved etablering af vindmøller. Dette kan være relevant, da skyggeprisen pr. sparet ton CO₂ i Århus principielt svarer til Energistyrelsens nøgletal for vindmøller.

For Århus svarer dette til etablering af 100 store havvindmøller, der ikke kan fortrænge fjernvarmen.

Bilag til notatet fra Århus Kommune, Magistratens 5. afdeling

Århus Kommunale Værker
Varmeforsyningen
21. maj 1999

Beskatning på brændselsbesparelser

Totalbetragtning for 10.000 TJ/år inkl. alle anlægsomkostninger og merpumpeudgifter, herunder investering i lavtemperaturturbine ca. 150 mio. kr.

Mio. kr. pr. år	Ekskl. afgift på ½ K/V-fordel	Inkl. afgift på ½ K/V-fordel	Merafgift ved ny lov	CO ₂ tons	Kul tons
Drift 1. rørpar	435,1	637,9	202,8	437.500	177.000
Lavtemperaturdrift	402,3	639,1	236,8	358.000	132.000
Mindre-/merudgift ved lavtemperaturdrift	-32,8	+1,2	+34,0		
Besparelser ved lavtemperaturdrift				79.500	45.000

Forudsætningerne i Varmeplanen var et kulforbrug på 188.000 tons/år og en CO₂-udledning på 456.000 tons/år.

Bilag 5

Skatteministerens kommentar til henvendelsen fra Århus Kommune af 23. maj 1999

Århus Kommune fremfører i sin henvendelse, at de på intet tidspunkt har modtaget nogle signaler fra Skatteministeriet om, at den nye aftale indgået med virkning fra 1. januar 1999 kunne være problematisk.

I notatet udarbejdet af Århus Kommune diskuteres herefter omfanget af interessemodsatninger på et liberaliseret elmarked og udtrykket »indregnet i elprisen«.

Der argumenteres for, at der på det liberaliserede marked stadig vil være modsatrettede interesser mellem el- og varmesiden samt at der er en forpligtelse til at sikre en rimelig omkostningsfordeling. Århus Kommune mener, at der med den nye elforsyningslov er en tilstrækkelig sikkerhed for afgiftsgrundlaget.

Med hensyn til »indregnet i elprisen« mener Århus Kommune, at Skatteministeriet sammenblander brændselsomkostningen og brændselsmængden. Det hævdes således, at det ikke er relevant, hvorvidt kraftværkerne får dækning for samtlige omkostninger eller ej. Århus Kommune skriver, at omkostningsopgørelsen i et liberaliseret marked ikke vil være sammenfaldende med salgsprisen, der pr. definition afhænger af udbud og efterspørgsel på markedet. Dette skulle ifølge Århus Kommune ikke have afgiftsmæssig relevans.

Det fremføres desuden igen, at L 244 har betydelige miljømæssige konsekvenser, da det ikke længere skulle kunne betale sig at investere i brændselsbesparende tiltag.

Endelig gentages forslaget om som minimum at tillade anvendelsen af gældende kontrakter ved afgiftsopgørelsen.

Hertil bemærkes:

Da der i henvendelsen fra Århus Kommune i vidt omfang er tale om en gentagelse af problemstillinger, der tidligere er taget stilling til i forbindelse med besvarelsen af henvendelser fra Århus Kommune og i spørgsmål fra Skatteudvalget, skal jeg henvise til disse, jf. besvarelserne af bl.a. bilag 9, 10, 12 og 19, og i stedet koncentrere mig om de nye synspunkter.

Lad mig indledningsvis bemærke, at det ikke er korrekt, at Midtkraft/Århus ikke har modtaget signaler om, at den nye kontrakt pr. 1. januar 1999 ikke kan anvendes.

Det blev således allerede anført i Skatteministeriets cirkulære af 20. august 1998, at værker, der ikke direkte kan anvende afgiftslovgivningens bestemmelser for afgiftsfritagelse, f.eks. fordi elektriciteten sælges til udefra givne priser uafhængig af værkets omkostninger ved fremstillingen af elektriciteten, skal anvende et referenceværk ved beregningen af afgiftsfritagelsen, for at undgå, at hele brændselsforbruget skal afgiftsbelægges.

Århus Kommune/Midtkraft må have været vidende om dette siden slutningen af august sidste år.

Cirkulærets bestemmelser om referenceværker tilsigter i øvrigt netop at sikre, at kraftvarmeværker *ikke* skal betale afgift af det fulde brændselsforbrug i en situation, hvor lovgivningens bestemmelser om »indregnet i elprisen« ikke længere er opfyldt.

Med hensyn til de miljømæssige konsekvenser vil der for værker, der deler kraftvarmefordelen, med både den gældende lovgivning og L 244, være en afgiftsmæssig tilskyndelse til at spare yderligere brændsel i forbindelse med samproduktionen af el og varme. Afgiftsbesparelsen som følge af et reduceret brændselsforbrug vil svare til den forholdsmæssige andel af det samlede brændselsforbrug, der henregnes til varmeproduktionen. Jo større en andel af det samlede brændselsforbrug, der henregnes til varmeproduktionen, des større vil den afgiftsmæssige besparelse være som følge af et reduceret brændselsforbrug.

Jeg er endvidere ikke enig i Århus Kommunes vurdering af omfanget af de modstående interesser på el- og varmeområdet. Den regulering, der i fremtiden vil finde sted på varmeområdet, vil først og fremmest vedrøre den samlede varmepris – ikke de enkelte elementer.

Tilsvarende har fordelingen af omkostningerne ikke betydning for elprisen, der alene vil være

bestemt af markedet. Det er netop en rimelig fordeling af de enkelte omkostningslementer, der er nødvendig for at sikre en korrekt afgiftsberegning.

Med hensyn til Århus Kommunes påstand om, at det ikke er afgiftsmæssigt relevant, hvorvidt kraftværkerne får dækning for samtlige omkostninger eller ej, er jeg ligeledes helt uenig.

Dette er netop det springende punkt i afgiftsmæssig henseende. Der kan efter gældende lovgivning alene opnås fritagelse for den del af brændselsmængden, der er indregnet i elprisen. Ved elprisen skal der forstås den *faktiske* elpris, hvortil der i praksis afsættes elektricitet.

Det er således med interesse (og nogen undren), at jeg kan konstatere, at Århus Kommune selv skriver, at salgsprisen ikke vil være sammenfaldende med de omkostningsopgørelser, som Midtkraft laver, men at Århus Kommune samtidig mener, at den gældende lovgivning stadig kan benyttes uændret, selv om den er baseret på, at der indregnes brændsel i de faktiske elpriser.

Århus Kommune er med andre ord enig i, at der er forskel på markedsprisen på el og den omkostningsbaserede pris, man kan komme frem til i kontrakterne. Hermed er den klare bestemmelse i lovgivningen: »at brændsel skal være indregnet i elprisen« ikke længere opfyldt for Midtkrafts vedkommende.

Århus Kommunes betragtninger om, hvornår et kraftværk vil vælge at producere eller ej, er som udgangspunkt korrekte. Hvis prisen ikke

kan dække de variable omkostninger, vil der ikke blive produceret. Spørgsmålet er imidlertid mere kompliceret, end Århus Kommune fremstiller det, når det gælder kraftvarmeområdet.

I de variable omkostninger vil således indgå andre omkostninger end brændsel, f.eks. lønninger, og den kombinerede produktion af varme og el medfører, at der også i de variable omkostninger skal tages hensyn til et bidrag fra afsættningen af varmeproduktionen til de varmepriser, der er aftalt.

Fordelingen af de variable omkostninger på el- og varmeproduktionen vil fortsat kunne foretages på mange forskellige måder, og på det liberaliserede elmarked vil overvågningen af dette ikke foregå på samme måde som hidtil.

På det liberaliserede elmarked vil det eksempelvis være muligt at flytte rundt på omkostningerne, så de samlede omkostninger for hhv. el- og varmesiden er uændrede, men brændselsomkostningerne for langt hovedpartens vedkommende bliver tillagt elproduktionen og således er afgiftsfri.

Endelig medfører kraftvarmegarantien, at kraftværkerne *skal* producere varme til de tilsluttede varmekunder. Dette skal ske, uanset om de variable omkostninger dækkes eller ej. Dette illustrerer også, at begrebet »indregnet i elprisen« har mistet sin mening.

Jeg må derfor endnu en gang konstatere, at der er et klart behov for gennemførelse af L 244.

Bilag 6

Henvendelse fra borgmestrene i Århus, Aalborg, Odense, Esbjerg og Randers Kommuner

BORGMESTEREN I ÅRHUS
BORGMESTEREN I AALBORG
BORGMESTEREN I ODENSE
BORGMESTEREN I ESBJERG
BORGMESTEREN I RANDERS

Skatteminister Ole Stavad
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Vedrørende forslag til ændringer i kulafgiftsloven

Den seneste tids debat om konsekvenserne af gennemførelsen af lovforslag L 244 vedrørende ændringer i kulafgiftsloven har afsløret, at der hersker stor usikkerhed og uenighed om, hvilke afgifts- og miljømæssige virkninger vedtagelsen af forslaget vil få. Ligeledes er der stillet spørgsmål ved de betragtninger, der ligger til grund for lovforslagets fremsættelse.

Vi vil ikke lægge skjul på, at vi langt fra er enige i Skatteministeriets vurderinger, og vi finder, at der er tale om så afgørende uafklarede problemstillinger, at det vil være uforsvarligt, hvis Folketinget på grund af tidspres blot ser bort fra dem.

Der er ikke noget overraskende eller forkert i, at der kan være interesse modsætninger mellem staten og kommunerne, dette vil altid kunne forekomme. Det er dog yderst uheldigt for den offentlige sektors renommé, at ministerier og kommuner ikke kan blive enige om, hvad der er den reelle problemstilling i sagen.

For at råde bod på det skal vi foreslå, at dine og vore embedsmænd eventuelt suppleret med uvildige eksperter får til opgave så hurtigt som muligt at undersøge hele problemkomplekset med henblik på at udarbejde en redegørelse til Folketinget.

Alternativt skal vi pege på den mulighed, at du får foretaget en uvildig undersøgelse, der kan belyse relevante juridiske, økonomiske og miljømæssige problemstillinger.

På 5-byernes vegne

Flemming Knudsen

Skatteministerens kommentar til henvendelsen fra borgmestrene i Århus, Aalborg, Odense, Esbjerg og Randers Kommuner

Fembyerne og Århus Kommune (Rådmand Poul B. Skou) foreslår, at der bliver foretaget en uvildig undersøgelse af problemstillingerne i forbindelse med lovgivningen på kraftvarmeområdet, eller at der nedsættes arbejdsgrupper, der kan undersøge området.

Videre fremføres det, at det ikke vil have betydning for Århus Kommune, hvis kommunen får ret i, at deres aftale af 1. januar 1999 er gyldig.

Hertil bemærkes

Jeg har nu – bl.a. på Folketingets Skatteudvalgs foranledning – indhentet en udtalelse fra Kammeradvokaten om, hvorvidt det kan anses for nødvendigt at ændre på lovgivningen af hensyn til de liberaliserede elpriser.

Af Kammeradvokatens udtalelse fremgår tydeligt, at det efter Kammeradvokatens entydige juridiske vurdering er nødvendigt at reparere på den gældende lovgivning med henblik på at sikre en hjemmel til fritagelse for afgift i de tilfælde, hvor »indregnet i elprisen« ikke længere har mening.

På den baggrund kan jeg ikke forestille mig, at der vil være uenighed om nødvendigheden af det lovforslag L 244, der er til behandling i Folketinget netop nu.

Jeg står selvfølgelig fortsat til rådighed med henblik på senere drøftelser om kraftvarme. Som det er blevet tilkendegivet i forbindelse med behandlingen af L 244, er det stadig målsætningen,

at der skal fremsættes et lovforslag på kraftvarmeområdet til efteråret.

Der har under de politiske forhandlinger været bred enighed om, at afgiftsreglerne mv. for hhv. centrale og decentrale værker skal tilnærmes og gøres mere fremtidssikrede. I løbet af de kommende måneder håber jeg, at der kan findes en model, hvormed dette kan opnås.

Jeg håber derfor på, at vi i de kommende måneder kan få et konstruktivt samarbejde med henblik på at skabe et godt og sundt afgiftssystem på kraftvarmeområdet, der kan fungere tilfredsstillende i de kommende mange år.

Med hensyn til virkningen af Århus' nye kontrakt af 1. januar 1999 har jeg følgende kommentarer.

Den grundlæggende forskel i afgiftsmæssig henseende mellem Århus' nye og gamle kontrakt er, at der i den nye kontrakt ikke længere er tale om, at der er en direkte betaling for (deling af) kraftvarmefordelen, jf. L 244 - bilag 9. I afgiftsmæssig henseende svarer den nye kontrakt således til den gamle kontrakt uden deling af kraftvarmefordelen.

Såfremt Skatteministeriet måtte blive underkendt i form af en dom, der går imod Skatteministeriets opfattelse af, at der skal betales afgift af den halve kraftvarmefordel, vil denne dom også have virkning efter vedtagelsen af L 244. Resultatet ville således være, at Århus i praksis skulle betale den samme afgift, uanset om brændselsfordelingen i den nye eller gamle kontrakt blev lagt til grund.

Kammeradvokatens responsum af 26. maj 1999

Kammeradvokaten

OVERBRINGES

Skatteministeriet

Att.: Kontorchef John Fuhrmann

Slotsholmsgade 12

1216 København K

26. maj 1999

Vedr. J.nr. 6.99-231-75 – udtalelse vedrørende Frank Dahlgaards spørgsmål 7 i brev af 23. maj 1999 vedrørende L 244

Ved skrivelse af 25. maj 1999 har ministeriet anført, at der i forbindelse med de politiske drøftelser om lovforslag L 244 er rejst tvivl om, hvorvidt det overhovedet er nødvendigt at lovgive om »indregnet i elprisen« i forbindelse med elliberaliseringen.

Ministeriet har i den forbindelse vedlagt en række skrivelser fra Århus Kommune til Folketingets Skatteudvalg og Skatteministeriets svar herpå.

Ministeriet har endvidere vedlagt en skrivelse af 23. maj 1999 fra Frank Dahlgaard, MF, til skatteministeren vedrørende L 244, hvorved Frank Dahlgaard stiller 7 spørgsmål til lovforslaget, og hvor spørgsmål 7 lyder: »Ministeren anmodes om hurtigt at få en uvildig instans som f.eks. Konkurrencestyrelsen, Kammeradvokaten eller De Økonomiske Vismænd til at vurdere, om det – som hævdet af ministeren – er nødvendigt at ændre på loven af hensyn til de liberaliserede elpriser.«

Ministeriet har på den baggrund anmodet mig om en udtalelse om spørgsmålet, og jeg skal i den anledning udtale følgende:

Kulafgiftsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 28. september 1998, *mineralolieafgiftsloven*, jf. lovbekendtgørelse nr. 701 af 28. september 1998, *naturgasafgiftsloven*, jf. lovbekendtgørelse nr. 887 af 3. oktober 1996 og *svovlafgiftsloven*, jf. lovbekendtgørelse nr. 688 af 17. september 1998, indeholder alle en bestemmelse, hvorefter der er afgiftsfritagelse for den del af det samlede forbrug af afgiftspligtigt brændsel, der

anvendes til fremstilling af elektricitet i kraftværker og kraftvarmeværker, når der skal betales afgift efter lov om afgift af elektricitet.

Formålet med denne afgiftsfritagelse er at undgå dobbeltbeskatning af elektricitetsfremstilling under hensyn til, at den producerede elektricitet er pålagt afgift efter lov om afgift af elektricitet.

Kulafgiftslovens § 7, stk. 1, har følgende ordlyd:

»§ 7. Fritaget for afgift er varer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-5, der anvendes til fremstilling af elektricitet i kraftværker og kraftvarmeværker, der er registreret efter denne lov, når der skal betales afgift efter lov om afgift af elektricitet. Kraftværker og kraftvarmeværker omfattet af bilaget til denne lov skal ikke betale afgift af den del af det samlede forbrug af afgiftspligtige varer, der medgår til produktionen af elektricitet, og som indregnes i elektricitetsprisen ...«

Bestemmelsen i § 7, stk. 1, går – bortset fra nogle i denne forbindelse uvæsentlige ændringer af bestemmelsen – tilbage til lov nr. 265 af 9. juni 1982, hvorved kulafgiftsloven blev indført. I bemærkningerne til § 7, stk. 1, jf. Folketingstidende 1981/82, Tillæg A, spalte 5118, anføres det:

»Da gas og elektricitet i forvejen er pålagt afgift, foreslås det at afgiftsfritage brændsel til el- og gasværker. Det er dog ligesom i det samtidigt fremsatte forslag til ændring af olieafgiftsloven foreslået, at det brændsel, der i kraftvarmeværker anvendes til fremstilling af varme, i fuldt omfang pålægges afgift.«

Som bilag til udvalgsbetænkningen, jf. Folketingstidende 1981/82, Tillæg B, spalte 1607, er optrykt nogle af udvalgets spørgsmål og skatte-

ministerens svar herpå. Spørgsmål 5 lyder således:

»Ad § 7. Hvorledes vil man beregne mængden af kul anvendt til elfremstilling henholdsvis varmeproduktion? Efter hvilke retningslinjer skal denne opgørelse finde sted?

Svar:

For at undgå dobbeltbeskatning af elproduktionen er kraftværker fritaget for afgiften af kul og olie. Kraftvarmeværker er fritaget for afgift af den del af det samlede brændselsforbrug, der medgår til elproduktionen, og som indregnes i elprisen. De kalkulationer, som kraftvarmeværkerne i forvejen anvender ved fordelingen af brændselsforbruget på el- og varmeproduktionen, og som danner grundlag for prisfastsættelsen, skal således også anvendes ved beregningen af afgiftsfritagelsen for elproduktionen og ved afgiften på varmeproduktionen.«

Som det fremgår af de gengivne bemærkninger, blev der på samme tidspunkt indsat en tilsvarende bestemmelse i den daværende olieafgiftslovs (nu mineralolieafgiftslovs) § 9, stk. 2. Skatteministeren blev i den forbindelse stillet det samme spørgsmål fra Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg, som er gengivet ovenfor i relation til kulafgiftslovs § 7, stk. 1. Skatteministerens svar herpå var enslydende med svaret på spørgsmål 5 til kulafgiftsloven.

Ved indførelsen af naturgasafgiftsloven og svovlafgiftsloven i 1995 blev i naturgasafgiftslovs § 8, stk. 2, og i svovlafgiftslovs § 34, stk. 1-3, indsat en bestemmelse svarende til kulafgiftslovs § 7, stk. 1, og mineralolieafgiftslovs § 9, stk. 2.

For de kraftværker og kraftvarmeværker, der er omfattet af bilaget til lovene, har det således til stadighed siden 1982 – for naturgasafgiftslovs og svovlafgiftslovs vedkommende siden 1995 – været fastsat i lovene, at disse værker ikke skal betale afgift af »den del af det samlede forbrug af afgiftspligtige varer, der medgår til produktionen af elektricitet, og som indregnes i elektricitetsprisen.«

Ordlyden af bestemmelserne opstiller således et dobbelt krav for afgiftsfritagelsen, nemlig 1) at brændslet skal være medgået til elfremstilling og 2) at brændslet skal være indregnet i elektricitetsprisen.

Ud over at brændslet skal være medgået til elfremstilling, bliver det således afgørende ved

opgørelsen af det afgiftsfri brændselsforbrug, hvilken del af det samlede brændselsforbrug der er indregnet i elektricitetsprisen, idet ordlyden udtrykkeligt angiver, at det kun er den del af brændselsforbruget, der er indregnet i elektricitetsprisen, som er afgiftsfritaget.

Som beskrevet blev skatteministeren i forbindelse med indførelsen af kulafgiftslovs § 7, stk. 1, og mineralolieafgiftslovs § 9, stk. 2, stillet det spørgsmål, hvorledes man ville beregne, hvor meget kul/olie der medgår til elfremstillingen, og hvor meget der medgår til varmeproduktionen, og som gengivet svarede ministeren hertil, at de kalkulationer, som kraftvarmeværkerne i forvejen anvender ved fordelingen af brændselsforbruget på el- og varmeproduktionen, og som danner grundlag for prisfastsættelsen, også skal anvendes ved beregningen af afgiftsfritagelsen for elproduktionen og ved afgiften på varmeproduktionen.

Foranlediget af en henvendelse fra Danske Elværkers Forening har Skatteministeriet, Tolddepartementet, endvidere i juli 1982 udtalt, at det kun er den mængde kul og olie, som indgår i kalkulationen af elektricitetsprisen, der skal godkendes af Elprisudvalget, der er fritaget for afgift.

Det følger af ovenstående, at bestemmelsen i de fire afgiftslove om afgiftsfritagelse for brændsel, der medgår til elfremstilling, og som indregnes i elektricitetsprisen, er baseret på de kalkulationer, som kraftvarmeværkerne i forvejen anvender ved fastsættelsen af elektricitetsprisen, der skal anmeldes til Elprisudvalget. Reglerne for værkernes fastsættelse af elektricitetsprisen og om anmeldelse til Elprisudvalget er indeholdt i elforsyningsloven, og den omhandlede afgiftsfritagelsesbestemmelse i de fire afgiftslove er således for så vidt angår betingelsen om »og som indregnes i elektricitetsprisen« baseret på elforsyningslovs regulering af værkernes kalkulation af elektricitetsprisen og reglerne om Elprisudvalgets kontrol heraf.

Elforsyningsloven blev indført ved lov nr. 54 af 25. februar 1976, og i lovens § 9 var fastsat følgende:

»Ved levering af elektricitet kan i prisen indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger samt forrentning af fremmedkapital. Herudover kan der for de af § 3 omfattede elforsyningsvirksomheder

Bilag til tillægsbet. o. lovf. vedr. afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

der med det i § 10 nævnte elprisudvalgs tiltræden indregnes henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital.«

Denne prisbestemmelse har med enkelte i denne forbindelse uvæsentlige modifikationer været gældende indtil nu.

Efter elforsyningslovens § 9 er værkernes fastsættelse af elektricitetsprisen således omkostningsbestemt og baseret på »hvile i sig selv-princippet«, og § 9 angiver nærmere, hvilke omkostninger der kan »indregnes i prisen«.

Det følger endvidere af elforsyningslovens § 10, at priserne og grundlaget for prisfastsættelsen skal anmeldes til Elprisudvalget, der kan give pålæg om ændring heraf.

Når den omhandlede afgiftsfrigtagelsesbestemmelse i de fire afgiftslove således fritager den del af brændselsforbruget, der »indregnes i elektricitetsprisen«, er der således herved tale om en henvisning til reglen om omkostningsbestemt prisfastsættelse i elforsyningslovens § 9 og kontrollen hermed i § 10.

Med elreformaftalen, der blev indgået i marts 1999, liberaliseres elmarkedet, og i forbindelse med denne liberalisering vil elektricitetsprisen ikke længere være omkostningsbestemt og baseret på »hvile i sig selv-princippet«. Kraftvarmeværkernes fastsættelse af elektricitetsprisen vil derimod i det liberaliserede elmarked som udgangspunkt være markedsbestemt.

I L 234 – forslag til lov om elforsyning – fremsat den 29. april 1999 fremgår det således af forslaget § 75, at »Priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale, medmindre afregning sker efter bestemmelserne i kap. 9.«

Elproduktionsvirksomheders priser og betingelser ved salg af elektricitet vil således ifølge lovforslaget bero på aftalefastsættelse og dermed på markedsvilkårene. Fastsættelsen af elektricitetsprisen vil således ifølge forslaget være markedsbestemt.

Ophævelsen af reglerne i elforsyningslovens §§ 9 og 10 om omkostningsbestemt fastsættelse af elektricitetsprisen og Elprisudvalgets kontrol heraf i forbindelse med indførelsen af markedsbestemte elektricitetspriser vil indebære, at

grundlaget for bestemmelsen i de fire afgiftslove om afgiftsfrigtagelse for den del af brændselsforbruget til elfremstilling, som indregnes i elektricitetsprisen, falder bort.

Betingelsen i de fire afgiftsfrigtagelsesbestemmelser »og som indregnes i elektricitetsprisen« er baseret på reglerne om omkostningsbestemt prissætning og kontrollen hermed i elforsyningslovens §§ 9 og 10, der var gældende, da de fire afgiftsfrigtagelsesbestemmelser blev indført, og grundlaget for betingelsen forsvinder derfor ved ophævelsen af §§ 9 og 10 i elforsyningsloven.

Betingelsen »og som indregnes i elektricitetsprisen« vil således ikke give mening efter indførelsen af markedsbestemt prisfastsættelse som angivet i § 75 i L 234, idet der herefter ikke længere er tale om, at brændselsomkostninger indregnes i elektricitetsprisen.

Da grundlaget for betingelsen »og som indregnes i elektricitetsprisen« i den omhandlede afgiftsfrigtagelsesbestemmelse i de fire afgiftslove som anført falder bort ved ophævelsen af den omkostningsbestemte elprisfastsættelse og indførelsen af markedsprissætning, vil det efter min opfattelse være nødvendigt at ændre de omhandlede afgiftsfrigtagelsesbestemmelser, hvis man ønsker at sikre den gældende afgiftsfrigtagelse for brændsel medgået til elektricitetsfremstilling for de værker, der er omfattet af bilaget til lovene.

Sammenfatning

Sammenfattende er det således min opfattelse, at i og med at grundlaget for betingelsen »og som indregnes i elektricitetsprisen« i den omhandlede afgiftsfrigtagelsesbestemmelse i de fire afgiftslove må anses at falde bort ved ophævelsen af den omkostningsbestemte elprisfastsættelse og indførelsen af markedsprissætning som led i liberaliseringen af elmarkedet, således at betingelsen ikke længere vil have mening, vil det være nødvendigt at ændre de omhandlede afgiftsfrigtagelsesbestemmelser, hvis man ønsker at sikre den gældende afgiftsfrigtagelse for brændsel medgået til elektricitetsfremstilling for de værker, der er omfattet af bilaget til lovene.

Med venlig hilsen

Kammeradvokaten

v/H.C. Vinten